

Möjlighet till rättslig prövning i miljöärenden - Lettland

Ta strona została przetłumaczona maszynowo – nie ma więc gwarancji co do jakości tłumaczenia.

1. Konstitutionella grundvalar
2. Domstolsväsendet
- #II
4. Ärenden rörande tillgång till information
5. Allmänhetens deltagande vid rättslig prövning
6. Rättslig prövning av myndigheters åtgärder eller underlåtenhet att vidta åtgärder
7. Andra former för tillgång till rättslig prövning
8. Partsbehörighet
9. Rättsligt ombud
10. Bevis
11. Förbuds förelägganden
12. Rättegångskostnader
13. Mekanismer för ekonomiskt stöd
14. Aktualitet
15. Övriga frågor
16. Utländska medborgare
17. Gränsöverskridande ärenden

Konstitutionella grundvalar

Enligt Lettlands författning (Satversme), fastställs att var och en har rätt att leva i en välvillig miljö genom att tillhandahålla information om miljöförhållanden och genom att främja bevarande och förbättring av miljön. Den konstitutionella rättighet innebär bl. a. att

1) den processuella aspekten: en rätt för allmänheten att få tillgång till miljöinformation och deltagande i beslutsprocesser i miljöfrågor.

2) en väsentlig aspekt: rätt att begära att offentliga myndigheter och privatpersoner tillbaka sådana handlingar eller försummelser som inverkar negativt på miljön, orsakar skada eller risk för skada för människors liv eller hälsa, eller för andra juridiska intressen.

Den konstitutionella bestämmelser kan tillämpas både i administrativa förfaranden och vid domstolen. Medborgarna kan åberopa bestämmelserna i något skede i administrativa eller rättsliga förfaranden.

Folkrätten, däribland konventionen, också kan tillämpas direkt av administrativa organ och av domstolen. Vid en konflikt mellan en bestämmelse i internationell rätt och en norm enligt lettisk rätt av samma rättsverkan bestäms den rättsliga norm enligt internationell rätt ska tillämpas.

II. Domstolsväsendet

Det finns tre nivå domstolssystemet i Lettland.

Den första nivån består av 34 distriktsdomstolar i tvistemål och brottmål och en administrativ underrätt, bestående av 5 olika domstolar i olika städer och omfattar hela territoriet i Lettland, för förvaltningsmål.

Den andra nivån består av 5 regionala domstolar för tvistemål och brottmål och en regional förvaltningsdomstol för förvaltningsmål. De regionala domstolarna är appellationsdomstolar för civil-, straff- och förvaltningsrättsliga mål som redan har prövats vid distriktsdomstolar. De regionala domstolarna är behöriga domstolar i första instans i vissa kategorier av fall som finns i processlagstiftningen.

Högsta domstolen är den tredje nivån i domstol. Det består av:

- 1) vid avdelningen för tvistemål och kammaren för brottmål, funktionen appellationsdomstol för tvistemål och brottmål som har avgjorts av regionala domstolar i första instans.
- 2), uppdelad i tre avdelningar och fungerar som kassationsdomstol för alla civil-, straff- och förvaltningsrättsliga mål.

Som regel civil-, straff- och förvaltningsrättsliga mål kan ses över i alla tre rättsinstanser. Det var dock endast två domstolsinstanser tillåts för vissa typer av tvistemål. Dessa undantag anges i civilprocessen för små tvistemål, liksom i flera särskilda bestämmelser om administrativa förfaranden, till exempel om medborgarnas förfrågningar eller offentlig upphandling. Det finns flera typer av frågor som behandlas i en enda instans (exempelvis fall av asylsökande).

Enligt lettisk lag, förfaranden för administrativa överträdelse (överträdelse). Om en person begår ett ringa brott som anges i lagen om administrativa förseelser, påföljden utdöms av administrativa organ. Påföljder som utdöms av administrativa organ kan överklagas till distriktsdomstolar, dvs. gemensamma domstolar för tvistemål och brottmål. Mål som avgörs av domare vid distriktsdomstolar kan överklagas till regional domstol. Domar som avkunnats av regionala domstolar är slutgiltiga och kan inte överklagas.

Ärenden som prövas av yrkesdomare som är oberoende och endast underkastade lagen. Den upphandlande fall är öppna för allmänheten med undantag endast i syfte att skydda privatliv eller andra betydande värden som skyddas av lagstiftningen. Om domstolen i enlighet med lagen utför det skriftliga förfarandet, domstolsbeslut är öppna för allmänheten.

Domstolarnas språk är lettiska. Deltagare i officiella språk inte kan delta i förfarandena med hjälp av en tolk. Domstolen ska tillhandahålla tolk vid de tillfällen som föreskrivs i processrätten.

Det finns inga specialdomstolar i Lettland.

Ärenden som rör efterlevnad av lagars förenlighet med konstitutionen eller att andra rättsakter med normer av högre rättslig ställning har granskats av författningsdomstolen. En författningenlig framställning är tillåten, dvs. medborgarna kan inte en framställning om de anser att en rättsakt strider mot de grundläggande rättigheter som skyddas i konstitutionen. En författningenlig framställning endast tillåts efter det att ordinarie rättsmedel (andra institutioner, domstolar med allmän behörighet) är uttömda.

Finns det inte någon särskild domstol eller quasi-court som arbetar med miljöfrågor.

Om en person anser att ett förvaltningsbeslut eller handling, underlåtenhet, strider mot lagen skyddar miljön och naturen eller kan leda till hot om skada eller skada på miljön, kan han/hon ansöka hos Förvaltningsrätten. Eftersom miljöfrågorna i de flesta fall löses genom administrativa beslut (bygglov, vattenanvändning, utsläppsrätter osv.), främst sådana tvister som ska prövas av förvaltningsdomstol. Utövat av rätten att vända sig till domstol och kan inte i sig medföra några negativa konsekvenser, inklusive de som omfattas av privaträtten, till den sökande.

I civilrättsliga förfaranden är medborgare kan begära skadestånd på grund av en person, om denna person har brutit mot, bland annat, bestämmelser om miljöfrågor och således orsakat skada för sökanden. Offentliga myndigheter som agerar på uppdrag av staten, kan åberopa skada på miljön.

Medborgare som innehar information om brott som kan leda till skador på miljön bör vara vägledande för varje tjänsteman eller institution som har tillstånd att driva straffrättsliga förfaranden (polis, åklagare).

Så kallad "forum shopping" är inte tillåten i förvaltningsdomstolarna. Det finns möjlighet att välja domstol i tvistemål: I allmänhet ska en talan ska väckas vid en domstol i den ort där svaranden (fysiska personer) eller den registrerade adressen till den svarande (för juridiska personer). Emellertid civilprocessen i särskilda fall föreskriver alternativ behörighet enligt kändaren valt eller i enlighet med de avtalade bestämmelserna, om sådana finns (se territoriell behörighet). http://ec.europa.eu/civiljustice/jurisdiction_courts/jurisdiction_courts_lat_en.htm#B.II.

Vid överklagande administrativa beslut till Förvaltningsrätten den person som kan göra anspråk på:

1) ogiltigförklara eller upphäva (helt eller delvis) olagligt, eller ogiltigförklara det omtvistade beslutet, Om överklagandet bifalls, får också vid behov tvinga en myndighet att rätta till följderna av det administrativa beslutet.

2) fastställa konkreta åtgärder som redan utförts eller planeras i framtiden, är rättsstridigt och att rätta till följderna.

3) ålägga administrativa institutionen behöver för att fatta ett positivt beslut.

4) som existerande eller icke-existerande vissa omtvistliga rättsförhållanden.

5) ålägga att ingå offentliga kontrakt, att säga upp ett sådant avtal och att fullgöra de skyldigheter som följer av ett sådant avtal, eller ange förpliktelser, uppfylla.

Är det möjligt att överklaga beslutet om att åsidosättande av förfaranderegler, även när den sökande är nöjda med det slutliga beslutet, men i detta specifika fall måste visa att de har ett väsentligt intrång i dennes rättigheter talerätt i domstol.

Om ett rättssubjekt anser att den administrativa beslut, handling eller underlåtenhet har orsakat ekonomiska förluster eller personlig skada (inklusive ideell skada), kan han/hon begära skälig ersättning vid förvaltningsdomstol. Påståendet kan tas med i den skriftliga överklagande av administrativa beslut eller, om compensation inte har gjorts gällande i samband med överklagandet av ett förvaltningsbeslut, skadestånd kan lämnas in efter den slutliga domen om rättsstridighet i beslutet (handling) har levererats.

Domstolen kan ogiltigförklara det överklagade beslutet (helt eller delvis), men den har inte behörighet att ändra innehållet i det beslut om domstolens eget konto, exempelvis att förändra villkoren för bygglov. I särskilda fall får tillåta att tribunalen ska ändra det överklagade beslutet, men det finns inga sådana bestämmelser i miljölagstiftningen.

Miljöärenden behandlas enligt samma regler som andra administrativa ärenden. Vissa rättsakter om miljöfrågor föreskriver specifika regler för särskilda beslut på miljöområdet. Medborgarna kan vända sig till för att tillståndsvillkoren för förorenande verksamhet under hela sin giltighetstid, som avsevärt avviker från den allmänna regeln att överklaga alla beslut inom en månad från den dag det träder i kraft.

Förvaltningsdomstolen prövar målet enbart inom de gränser som anges av sökanden. Domstolen får inte ändra eller granska beslut inte överklagas skriftligen när sökanden på eget initiativ. Eftersom de formella begränsningar, utan att pröva det i sin helhet: kontrollera en saklig grund för utfärdande av ett enskilt beslut och tillämpar lagen på ett korrekt sätt enligt principen om objektiv undersökning, under förstainstansrättens behörighet. Tribunalen får, på eget initiativ, lämna in en begäran till författningsdomstolen eller begära att EU-domstolen meddelar ett förhandsavgörande.

En domstol kan fatta beslut om det så kallade accessoriska dömer i målet under det upptäcker omständigheter om en möjlig överträdelse av lagen, vilken inte direkt behandlas i ett särskilt fall. Ett sådant beslut är riktat till ansvarig institution eller åklagarmyndigheten. Ibland kan domstolarna använda de kompletterande beslut att informera parlamentet eller den verkställande makten (ministerier, kansliet) över bristen på lagliga och andra problem som måste lösas genom lagstiftning.

III. Ärenden rörande tillgång till information

Varje person som begär miljöinformation från en statlig myndighet och anser att begäran om information har lämnats utan avseende, avvisats (helt eller delvis), eller ett lämpligt svar inte erhållits, eller rättigheter till miljöinformation har lagts på annat sätt överträds, har rätt att överklaga detta hos förvaltningsrätten.

Om myndigheten vägrar att lämna ut den begärda informationen, ska det lämna en skriftlig motivering till detta beslut, inbegripet information om rättsmedel i en given situation, dvs. institut och inom vilka tidsfrister som den berörda personen kan lämna in ett överklagande.

Enligt lagen om informationsfrihet, eller underlåtenhet att lämna ett svar kan överklagas till en högre administrativ institution och, följaktligen, att den administrativa underrätten.

Ett överklagande ska lämnas in inom en månad från utfärdandet av beslutet eller inom ett år i fall då svar inte har lämnats eller om förfarandet för överklagande inte har klargjorts i det skriftliga svaret. Om det finns en överordnad myndighet är det obligatoriskt att vända sig till denna institution. Överklagandet ska göras skriftligen eller muntligen till den institution som har utfärdat (eller hade en skyldighet att utfärda) svaret. Om ansökan görs muntligen, ska institutet omedelbart bakom det skriftligen och den sökande ska underteckna det. Ansökan kommer att överlämnas för granskning till en överordnad institution. Om det inte finns ett sådant institut eller skåpet, det svar (eller inte ge något svar kan vara omedelbart överklagade till Administrative tingsrätt.

Överklagandet kan lämnas elektroniskt även via e-post, men måste vara undertecknad med en elektronisk signatur.

En statlig avgift på 20 lats (ca. 29 EUR) ska betalas innan de lämnar in ett överklagande till den domstolen. Detta kan göras på bank. Domstolen har med hänsyn till den ekonomiska situationen för en fysisk person kan sänka avgiftsbeloppet eller befria den från skyldigheten att erlägga avgiften.

Var och en har rätt att delta i förfarandena med hjälp av företrädare eller genom ombud. Det finns inga bestämmelser om obligatoriskt biträde vid rättsliga förfaranden (bland annat).

Under loppet av undersökningen av ärendet, om nödvändigt, har tillgång till information om tillgänglighet har bestridits.

Domstolen ska förplikta myndigheten att lämna ut den begärda informationen till sökanden, för det fall den skulle finna att institutionens väl underbyggda skäl till avslag. Om det finns skäl att begränsa tillträdet till vissa delar av de begärda upplysningarna fortfarande ska institutionen vara skyldig att lämna ut de delar av informationen som kan lämnas ut.

IV. Allmänhetens deltagande vid rättslig prövning

Granskning av miljöfrågor inom andra institutioner genomförs enligt samma regler som i andra administrativa ärenden. Det administrativa förfarandet rätt reglerar förfarandet med hänsyn till de undantag och andra bestämmelser som anges i miljölagstiftningen eller särskilda rättsakter om miljöfrågor, t.ex. lagen om miljökonsekvensbedömning.

Överläggningar i andra institutioner genomförs på lettiska, eventuellt med undantag för inlämnande av en ansökan på främmande språk i krissituationer.

De administrativa förfarandena kostnadsfria, med vissa undantag som föreskrivs i lag. Om institutet (eller domstolen) anser att den person som beslutet är riktat till (fysisk person) befinner sig i en svår ekonomisk situation och att visst administrativt ärende är komplicerad, får den besluta att ersättning till en företrädare för denna person inom reglerade ramar, ska betalas från statsbudgeten.

Rätten att delta i administrativa förfaranden erkänns att fysiska och juridiska personer (inbegripet icke-statliga organisationer) samt sammanslutningar av sådana personer. En person har rätt att delta i förfarandet personligen eller med hjälp av företrädare eller genom ombud.

Det är en skyldighet för den behöriga institutionens provinskontor för att samla all information som är relevant för fallet. Dock ska den som är skyldig att tillhandahålla information och bevis som är i hans eller hennes besittning.

Deltagarna i det administrativa förfarandet har rätt att sätta sig in i handlingarna i ärendet och rätten att yttra sig av beslutsfattaren. I dessa processuella rättigheter regleras genom tillämpningsföreskrifter på miljölagstiftningen (för miljöfrågor i allmänhet) och i andra rättsakter rörande vissa miljörättsliga frågor, till exempel miljökonsekvensbeskrivning.

De administrativa institutionerna måste fatta beslut inom en månad från mottagandet av en ansökan från en person. Men man måste vara medveten om att flera rättsakter på miljöområdet kan fastställa olika tidsfrister. Institutionen får förlänga tidsfristen om det är nödvändigt för att göra en korrekt slutgiltigt beslut. I brådskande fall kan den berörda personen begära att institutionen behöver för att fatta beslutet omedelbart.

Om personen anser att beslut av den administrativa institutionen olagligt eller på annat sätt otillfredsställande, får beslutet överklagas till en högre administrativ institution inom en månad från ikraftträdandet av detta beslut, eller inom ett år från ikraftträdandet av det beslut om en information om de förfaranden som tillämpas på överklaganden har inte angetts i det skriftliga beslutet. Överklagandet ska göras skriftligen eller muntligen till den institution som har utfärdat den rättsakt, och den kommer att överlämnas för granskning till en överordnad institution.

Ett överklagande till en högre administrativ institution är obligatorisk, utom i fall där det inte finns någon överordnad institution eller skåpet. Domstolen kan vägra att ta emot direkta uppmaningar om personen inte bevisa att han eller hon har försökt inge ett överklagande till en överordnad institution.

Vid prövningen av ärendet ska domstolen granska såväl processuella som materiella lagenlighet.

Enligt den formella giltigheten, och domstolen kan ogiltigförklara ett beslut när det gäller slutsatsen att den administrativa institutionen har gjort allvarliga fel. Särskild uppmärksamhet vanligtvis riktas mot följande frågor:

1) huruvida de personer som direkt berörs av beslutet samt personer som visar ett intresse för miljöfrågor har tillerkänts med möjligheter att delta i beslutsfattandet (dvs., om det fanns information tillgänglig om den inleder beslutsprocessen, även medborgare hade möjlighet att bekanta sig med ärendet, om medborgarna hade möjlighet att höras av institutionen, vilket även omfattar en rättighet att informera institutionen och uttrycka sina åsikter och förslag).

2) huruvida institutionen har fått alla nödvändiga uppgifter (om institutet har fastställt samtliga relevanta omständigheter i det särskilda fallet, avgöra om unionen har övervägt och balanserade intressen av olika personer och grupper).

3) huruvida institutet har lämnat tillräckliga och tydliga skäl och rättslig grund (med en hänvisning till rättsliga normer) för beslut.

I materiellt hänseende ska tribunalen emellertid pröva huruvida, med hänsyn till de faktiska omständigheterna, det finns fog för det omtvistade beslutet. Till exempel, om det under vissa omständigheter är tillåtet att utfärda ett tillstånd för att driva en förorenande anläggningar kännetecknas av ett visst belopp för vissa utsläpp.

Om de har rimliga tvivel beträffande de materiella och tekniska slutsatser gemenskapsdomstolarna kan pröva dessa omständigheter. Oftast måste dessa frågor ges till oberoende experter. Dessa utgifter täcks av den statliga budgeten. Parterna i förfarandet har dessutom möjlighet att redovisa egna expertutlåtanden.

Domstolen är begränsad i sin prövning endast vid två tillfällen: Om institutet har fått den så kallade diskretionära befogenhet (rätt att välja vilken av mer än en rättsligt sund lösning skulle vara den bästa), eller när institutet har gjort en bedömning som ligger inom dess behörighet och inte kan ifrågasättas vid domstolen.

Förvaltningsrätten kan inte pröva överklaganden av normativa rättsakter, till exempel zonindelning planer och planer för markanvändning på lokal myndighetsnivå. De kan angripas vid Cour constitutionnelle (se kapitel II).

Från och med 2012 kommer förvaltningsdomstolen är behörig att pröva detaljerade planer som, om nödvändigt, precisera innehållet i de lokala myndigheternas planer för markanvändning och planer för markanvändning, fysisk planering och lokala planer) till viss mark, eftersom de betraktas som administrativa avgöranden med allmän giltighet. De detaljerade planerna kan överklagas inom en månad från offentliggörandet, om deras godkännande. De detaljerade planerna kan överklagas av personer som berörs av planen eller av personer som nekas deltagande i beslutsprocessen säkerställs i samhällets rättigheter samt personer som anser att planen inte uppfyller kraven i den lagstiftning om miljön, ger upphov till miljöförstöring och hot om miljöskada. Ett skriftligt överklagande med angivande av anmärkningar bör skickas till den administrativa underrätten, med all tillgänglig bevisning. Domstolen kan också på eget initiativ, samla in bevis krävs för att besluta i ärendet, bland annat expertutlåtanden. De ärenden som prövas i ett skriftligt förfarande. Utan domstolen ska hålla en muntlig förhandling, om domstolen så beslutar eller sökanden, den tredje person som är involverad i processen eller rättsliga enheter som har rätt att hävda rättigheter och rättsliga intressen för privatpersoner har begärt muntligt förfarande. Den andra (svaranden) inte rätt att invända mot ett skriftligt förfarande.

I miljökonsekvensbedömningen (MKB), kan förvaltningsdomstolen översyn MKB-behovsbedömningen beslut. Ett beslut om miljökonsekvensbedömning är nödvändig kan överklagas av den person som planerar att genomföra den planerade verksamheten. Ett beslut om miljökonsekvensbedömning inte omedelbart kan inte överklagas till domstol, men får prövas i samband med en översyn av lagen om det planerade projektet (t.ex. bygglov).

EIA scoping decisions) och yttranden från den behöriga myndigheten om MBK-uttalandet (slutligt MKB-beslut) inte är underställd domstolens kontroll i ett separat. Men domstolen kan granska det slutliga godkännandet av den avsedda verksamheten, och inom denna ram har domstolen rätt att pröva invändningar mot förfarandet för miljökonsekvensbedömning och slutligt MKB-beslut.

Domstolen kommer att se över både formellt och materiellt hänseende med MKB-beslut:

- 1) huruvida väsentliga förfaranderegler har följts i förhållande till berörda personer och personer med ett intresse för miljöfrågor, med särskild tonvikt vid tillgång till information och rätt att delta i beslutsprocessen, inklusive möjligheten att lämna uppgifter, framföra synpunkter och förslag, och tillräckligt allvarligt institutionens attityd gentemot dessa synpunkter och förslag.
- 2) om miljökonsekvensbedömning har genomförts på ett sätt som möjliggör en tillräcklig möjlighet att inhämta all relevant information om de möjliga konsekvenserna av planerad verksamhet på miljön,
- 3) huruvida det slutliga MKB-beslutet bygger på korrekta resultat och huruvida det innehåller tillräcklig och tydlig skriftlig motivering.

Domstolen kan inte fatta beslut och förklara att dess egna uttalanden om hur den planerade verksamheten i stället för de administrativa institutioner. Domstolen kan emellertid konstatera faktiska fel och misstag som har lett eller skulle kunna ha lett till ett felaktigt beslut.

För att ha rätt till Förvaltningsrätten i slutligt godkännande, bör en person på hans/hennes egna rättigheter påstås ha åsidosatts (t. ex. immateriella rättigheter) och miljöskydd. En person som lämnar in ett överklagande med hänsyn till miljöskyddet bör förklara varför han eller hon anser att ett godkännande av den planerade verksamheten, eventuellt på grund av felaktig miljökonsekvensbedömning inte följer miljölagstiftningen eller kan leda till skada eller hot om miljöskador.

Som en allmän regel gäller att när ett överklagande lämnas till en högre administrativ institution eller till Förvaltningsrätten, men det har en suspensiv verkan av det överklagade beslutet. Alltså är det förbjudet att inleda en insats för den planerade verksamheten, att påbörja byggnadsarbetet, eller att utfärda nya beslut grundar sig på det överklagade avslagsbeslutet. Lagen om miljökonsekvensbedömning inte föreskriver något undantag. En person som vill påbörja den avsedda (tillfälligt) har rätt att begära att de operativa värde. Domstolen avgör det provisoriska skyddet, med beaktande av såväl beslutets lagenlighet (snabbt, utan att det påverkar den slutliga domen) och risken att skada de intressen som berörs, bland annat på miljöområdet.

De administrativa domstolarna kan ompröva tillstånd för industriverksamhet och jordbruk med hög föroreningar (IPPC-direktivet). Varje person (fysisk, juridisk, icke-statliga organisationer) kan överklaga besluten till domstolen. Bland annat ett överklagande kan inges om en person anser att hans rätt till miljöinformation eller dennes rätt till deltagande i beslutsfattandet kränks.

Överklagandet ska lämnas in till en överordnad myndighet (Environment State presidium). Ett skriftligt överklagande med angivande av invändningar kan sändas till den administrativa underrätten, med all tillgänglig bevisning. Domstolen kan också på eget initiativ, samla in bevis krävs för att besluta i ärendet, bland annat expertutlåtanden. Domstolen ska avgöra ärendet genom skriftligt förfarande, med undantag för de fall där deltagarna i förfarandet (bortsett från den administrativa institutionen, svaranden har begärt muntlig förhandling.

Domstolen kommer att pröva huruvida tillståndet har utfärdats enligt de obligatoriska förfaranderegler, vilket inbegriper tillträde för personer med ett intresse för all relevant och tydlig information liksom möjligheten för personer med ett intresse av att inge anmärkningar, förslag, samt bevis för att institutionen har invändningar och förslag om detta.

Domstolen har rätt att kontrollera de omständigheter som motiverar utfärdandet av tillståndet, exempelvis, domstolen kan kontrollera uppgifter om det planerade industriverksamhet, egenskaper och uppgifter om befintliga miljöförhållanden.

I syfte att lämna över överklaganden till Förvaltningsrätten är det inte nödvändigt att sökanden deltog i samrådet i förfarandet eller att lämna synpunkter under det offentliga samrådet.

Som allmän regel gäller att överklaga till en högre administrativ institution eller hos förvaltningsdomstolen har suspensiv verkan att IPPC-tillstånd, dvs. det är inte tillåtet att starta driften av förorenande anläggningar, såvida inte domstolen återupptar det operativa kraft av tillståndet. Dessa bestämmelser är tillämpliga när den sökande har lämnat in överklagandet inom en månad från den dag då beslutet träder i kraft.

Det finns dock ett undantag när det gäller förorenande verksamheter som omfattas av kategori A eller B tillstånd. Enligt lagstiftningen om föroreningar, och vem som helst kan lämna in ett överklagande med tillståndsvillkoren när som helst under den tid som tillståndet är gällande. Denna typ är tillåten om förorenande verksamhet som väsentligt kan inverka negativt på människors hälsa eller miljön eller de miljö kvalitetsmål som anges i miljölagstiftningen, eller andra krav i en rättsakt. I detta mål var föremålet för överklagandet av det beslut att inte skjuta upp verkställigheten av tillståndet.

V. Rättslig prövning vid åtgärd eller underlåtelse

Om en person anser att en annan fysisk eller juridisk person som orsakar skada eller risk för skada för miljön, då denne inte har rätt att väcka talan vid domstol eller inge ett överklagande på sina åtgärder till förvaltningsrätten. Den berörda personen kan begära skadestånd för skada som åsamkats honom, men har inte rätt att begära skadestånd för skada på miljön som sådan. Om personen anser att en annan person, med sin planerade eller vidtagna åtgärder, orsakar skada eller risk för skada för miljön, det kan agera på följande sätt:

- 1) om den påstådda farliga verksamheten genomförs i enlighet med beslut av ett administrativt organ, den berörda personen kan överklaga beslutet till en högre administrativ institution, och följaktligen till förvaltningsrätten, eller,
- 2) lämna in en ansökan till den behöriga administrativa institutionen för att skydda miljön och att genomföra lämpliga åtgärder för att avbryta skador på miljön. Om den behöriga institutionen vägrar att agera, dess beslut eller underlåtenhet kan överklagas till en högre administrativ institution, och följaktligen till förvaltningsrätten. I detta fall kan den berörda personen begära att domstolen ska förplikta den behöriga institutionen att fatta ett beslut som syftar till skydd av miljön. Om till exempel en person olagligen har utan tillstånd, i ett naturskyddsområde, kan den skattskyldige begära den behöriga administrativa institutionen att ålägga den som är ansvarig för att riva den konstruktion, för att återställa den tidigare situationen och för att kompensera materiella skador på miljön.

Den miljömyndighet är den behöriga institutionen utför en kontroll av miljön och naturresurserna används. Kommissionen är medveten om sina skyldigheter genom 8 geografiskt belägna regionala styrelser samt havs- och inlandsvatten samt strålskydd centrum.

I allmänhet, Regional Environmental beslut kan överklagas till en högre administrativ institution, som i de flesta fall är miljö arbetsutskott.

En person kan framföra sina klagomål till den administrativa institutionen både skriftligt och muntligt. Muntliga anmärkningar ska omedelbart skriftligt fastställande av en tjänsteman i institutionens intresse. Skriftliga klagomål och överklaganden, elektroniskt signerad, kan även sändas per e-post.

Om personen i fråga inte är nöjd med beslutet eller underlåtenhet från den behöriga institutionen kan han eller hon överklaga det till en högre administrativ institution. Överklagandet ska lämnas till den institution som har utfärdat (eller hade en skyldighet att utfärda) ett beslut om det ursprungliga klagomålet. Överklagandet kommer att överlämnas för granskning till en överordnad institution. Ett överklagande till en högre administrativ institution är obligatoriskt innan man går vidare till förvaltningsrätten.

Om överklagandet till förvaltningsrätten kan motiveras av miljöhänsyn, är det tillräckligt att ha talerätt i domstol. Ett skriftligt överklagande med angivande av anmärkningar bör skickas till den administrativa underrätten, med all tillgänglig bevisning.

VI. Andra former för tillgång till rättslig prövning

Bortsett från en administrativ prövning och en domstolsprövning av administrativa beslut eller försummelser av institutioner finns det andra möjligheter till rättsmedel i miljöfrågor.

Skyddet av mänskliga rättigheter, inbegripet rätten att bo i en välvillig miljö, faller inom ombudsmannens behörighetsområde (Tiesībsargs). Ombudsmannen får:

- 1) undersöka klagomål och förslag från privatpersoner, utreda omständigheterna.
- 2) begära att institutionerna klargöra de omständigheter i ärendet och underrätta ombudsmannen om detta.
- 3) i samband med eller efter behandling, ge institutionen rekommendationer och yttranden avseende lagligheten och effektiviteten i deras verksamhet samt iakttagandet av principen om god förvaltningssed.
- 4) inom ramen för lagstiftning, lösa tvister mellan enskilda och institutioner samt respekt för de mänskliga rättigheterna i tvister mellan privatpersoner.
- 5) underlätta förlikning mellan parterna i tvisten.
- 6) för att lösa tvister, avge yttranden och rekommendationer till privatpersoner för förebyggande av brott mot de mänskliga rättigheterna.
- 7) ge parlamentet, regeringen, lokala myndigheter eller andra institutioner med rekommendationer om utfärdande av eller ändringar i lagstiftningen.
- 8) erbjuda personer med samråd om människorättsfrågor.
- 9) Forskning och analys av situationen när det gäller de mänskliga rättigheterna samt avge yttranden när de aktuella människorättsfrågor.

Åklagarmyndigheten har en kontrollbefogenhet, dvs. en åklagare är skyldig att vidta de åtgärder som krävs för att skydda rättigheter och lagliga intressen för personer och den staten. Detta kan även inbegripa miljöskyddsintressen. De åtgärder som vidtas av åklagaren kan inleda brottsutredningar, men även andra åtgärder. Åklagaren får:

- 1) utfärda en varning till de personer om deras agerande visar att det är möjligt att en överträdelse av gemenskapsrätten.
- 2) utfärda en protest till kansliet, ministerier och andra administrativa institutioner, lokala myndigheter, inspektioner och statliga tjänster, företag, institutioner, organisationer och myndigheter, om dessa beslut inte uppfyller kraven i lagstiftningen. en särskild institution eller tjänsteman ska underrätta åklagaren om resultatet av den protest inom en 10-dagarsperiod. Åklagaren kan ansöka hos domstol om hans protest vägras utan grund eller något svar,
- 3) att lämna in en skriftlig inlägga till det berörda företaget, myndigheten, organisationen, tjänsteman eller annan person, om det är nödvändigt att upphöra med sin olagliga verksamhet, åtgärda följderna av denna verksamhet eller för att förhindra en överträdelse. om de krav som uttrycks i en inlägga inte uppfylls eller inte besvarade den åklagaren har rätt att föreslå att en domstol eller annan behörig institution respektive ansvar för en ansökan som kräver åtgärder.

I Lettland finns det ingen privat åtal finns. En person måste lämna in sin oro över ett eventuellt brott till polisen eller åklagarmyndigheten.

VII. Partsbehörighet

Partsbehörighet	Administrativt förfarande	Rättsligt förfarande
-----------------	---------------------------	----------------------

Enskilda personer	miljöskydd	miljöskydd
Icke-statliga organisationer	Samma	Samma
Övriga juridiska personer	Samma	Samma
Tillfälliga arbetsgrupper	Samma	Samma
Utländska icke-statliga organisationer	Samma	Samma
Övriga#_ftn1	Nej	Nej

Alla har rätt att framföra klagomål till den behöriga administrativa institutionen eller ett överklagande till förvaltningsdomstol i miljöfrågor utan några andra särskilda villkor, dvs. ett klagomål kan inges om en person anser att ett administrativt beslut eller en handling, ett utelämnande, strider mot den rätt som skyddar miljön och naturen eller kan skapa risker för skador eller skador på miljön.

Rätten att delta i administrativa förfaranden eller domstolsförfaranden är erkänd på samma sätt för alla: för fysiska och juridiska personer (inklusive icke-statliga organisationer, nationella eller utländska, av olika slag, politiska partier och affärsdrivande organisationer) samt sammanslutningar av personer, om sådana sammanslutningar uppvisa tillräcklig organisatorisk enhet för att uppnå vissa mål. I allmänhet, statliga och kommunala institutioner inte har rätt att överklaga varje annan till förvaltningsrätten. Det är endast tillåtna i undantagsfall när ett beslut eller en underlåtelse prövad av den administrativa institutionen påverka den stat eller kommun som vilken annan privat person.

Det breda synsättet att rätten att inge klagomål och att överklaga erkänns på samma sätt i alla typer av frågor, inbegripet miljökonsekvensbedömning eller IPPC-tillstånd förfaranden.

Rätten att inge klagomål och överklaganden rent miljömässiga intressen är det enda undantaget om den så kallade allmänna talerätten (actio popularis) (rätt att försvara gemensamma intressen) är tillåtna i andra institutioner eller vid domstolen. I andra typer av tvister måste den berörda personen bevisa överträdelsen av dennes subjektiva rättigheter för att ha rätt att väcka talan eller överklaga till domstolen.

Enligt art. 29 i förvaltningsprocesslag, i de fall som föreskrivs i lag och offentliga myndigheter har rätt att lämna in ett klagomål till en myndighet eller ett överklagande till domstol för att försvara rättigheter och rättsliga intressen för enskilda personer. Detta kan omfatta även privatpersoner rätt att leva i en välvillig miljö.

Enligt ombudsmannen har ombudsmannen har rätten, när en överträdelse, för att försvara de rättigheter och intressen som en privatperson vid domstolen, om det är nödvändigt med hänsyn till allmänintresset.

Enligt åklagaren, åklagarna ha rätt att överklaga till domstolen om andra åtgärder, dvs. varning eller protestera, ansökan (se kapitel VI), har inte varit framgångsrika.

VIII. Rättsligt ombud

I princip vem som helst kan vända sig till den andra eller att domstolen själv, utan ett obligatoriskt juridiskt biträde. Med hänsyn till att de är bundna av principen om objektiv undersökning, även om domstolen kan ex officio klagöra eventuella tvetydigheter i det skriftliga överklagande, eller be deltagarna och andra personer lämnar nödvändiga bevis. Detta är ett stort framsteg för personer som försvarar deras rättigheter eller intressen i förvaltningsrätten. En person får inbegripa andra personer, advokat eller någon annan person, hans eller hennes ombud eller försvarare vid administrativa eller rättsliga förfaranden. Det finns inga regler om obligatorisk juridisk rådgivare för rättsliga förfaranden vid förvaltningsdomstol, inte ens vid högsta domstolen.

Den person i behov av juridiskt biträde kan komma att kontakta ledamöterna för Advocacy (advokater och andra jurister. De kan ge juridisk rådgivning, utarbeta juridiska dokument och utföra andra juridiska tjänster.

[☞ Det register över advokater](#)

[☞ Lettiska i Transparency Internationals delna tillhandahåller rätts hjälp för medborgare i byggande och markanvändning frågor. Delna kommer att vara beredd att handlägga ärendet i situationer när ärendet är av allmänt intresse, dvs. när en betydande skador orsakas eller kan orsakas eller när det gäller miljö, fungera som förebild och bidra till bättre lagstiftning eller rättspraxis.](#)

IX. Bevis

När en person lämnar in sitt överklagande på ett visst administrativt beslut till domstolen allt bevismaterial som företaget hade tillgång till sökandena och som styrker sökandens anmärkningar ska bifogas skrivelsen. Den andra (svaranden), i sin tur, tillmäter

sina förklaringar alla bevis som behövs för att motivera institutionens beslut. Parterna i förfarandet får be domstolen att samla in andra uppgifter, inbegripet muntliga vittnesmål och sakkunnigutlåtanden. Domstolen har rätt att begära bevis på eget initiativ, eftersom domstolen är bunden av principen om objektiv utredning och det är den domstolen att bedöma lagenligheten av det angripna beslutet. Parterna i förfarandet får också införa ny bevisning under rättegången vid domstolen i första instans eller vid domstol. Den högsta domstolsinstansen (högsta domstolen) inte godta ny bevisning, eftersom den har till uppgift att pröva rättsfrågor.

Förvaltningsrätten kan godta och utvärdera alla slags handlingar:

- 1) vittnesmål,
- 2) underlag (bl.a. skriftliga handlingar, ljud-, bild- och digitalt material),
- 3) materiell bevisning,
- 4) Expertutlåtanden (vanligen produceras under domstolsförhandlingar bedöms av experter som utsetts av domstolen).

Som ett särskilt sätt att anskaffa information kan domstolen lyssna till vännen *amicus curiae* ("domstolen"): en sammanslutning som företräder intressen inom ett visst område och som kan ge en behörig mening kan be domstolen att uttala sig om den faktiska eller rättsliga omständigheter.

Domstolen får avvisa bevisning som saknar betydelse för målet. Bedömningen av godkända och tillåten bevisning, kommer domstolen att meddela sina slutsatser i enlighet med sina egna övertygelser som ska grundas på ett fullständigt och objektivt bevis, och i enlighet med laga medvetenhet grundad på logikens lagar, vetenskapliga rön och rättsprinciper.

Om deltagarna i rättegången har rimliga tvivel beträffande de faktiska omständigheter på vilka den omtvistade administrativa beslutet grundas, kan de begära att domstolen för en expertgranskning. Om domstolen är övertygad om att det är nödvändigt att expertgranskning, det kommer att utse en eller flera experter, med beaktande av synpunkter från parterna i förfarandet. Deltagarna har rätt att föreslå frågor som kräver utlåtande från en expert, men ifrågasätter slutligen ska fastställas av domstolen.

Domstolen bedömer sakkunnigutlåtanden på samma sätt som andra bevis: Domstolen är inte bunden av sakkunnigutlåtandet, utan kommer att göra egna slutsatser efter bedömningen av trovärdigheten i yttrandet. I den överklagade domen, är skyldig att ange skälen till att företrädare har getts till vissa uppgifter i jämförelse med andra, och varför vissa uppgifter har erkänts som visat sig under andra omständigheter som inte bevisats.

X. förbudsförelägganden

När ett förvaltningsbeslut överklagas till förvaltningsrätten den åtgärd som underställts domstolen generellt har suspensiv verkan, dvs. tillämpningen av den administrativa rättsakten att löpa från och med den dag då ansökan lämnas in. Om en person lämnar in en talan mot ett senare meddelande om bygglov för byggandet av den omtvistade är inte tillåten.

Emellertid förvaltningsprocessrätt innehåller flera undantag när det klandrade administrativa beslutet får verkställas utan hinder av överklagande till domstolen. De viktigaste undantagen är följande:

- 1) den administrativa rättsakt som medför en skyldighet att betala skatt, avgift eller annan betalning till staten eller de lokala myndigheternas budget, utom sanktioner.
- 2) är det som föreskrivs i annan lagstiftning, t.ex. om en person har lämnat in en överklagan mot tillståndsvillkoren för förorenande verksamhet efter den allmänna tidsfristen på en månad för att överklaga administrativa beslut om överklagandet inte uppskjuter verkställigheten av tillståndet.
- 3), med en motivering av åtgärder som avser den särskilda frågan, har detta uttryckligen föreskrivs i den administrativa akt som den ska verkställas utan dröjsmål. eller
- 4) ett administrativt beslut av den nationella polisen, gränsbevakningen, Kustbevakningen, brandbekämpning och andra tjänstemän som bemyndigats genom lag utfärdas i syfte att omedelbart hindra en direkt fara för statens säkerhet, den allmänna ordningen eller människors liv, hälsa eller egendom.
- 5) den omtvistade administrativa akten fastställs, ändras eller återkallar institutionens rättsliga förbindelser med en tjänsteman.
- 6) Det ifrågasatta beslutet är av allmän karaktär, till exempel begränsa användningen av en kommunal väg.
- 7) det angripna beslutet ogiltigförklaras eller tillfälligt upphäver tillstånd eller andra särskilda tillstånd.

Parterna i förfarandet får begära att domstolen provisoriskt skydd:

1) om överklagandet har suspensiv verkan, som det angripna beslutet riktar sig till kan begära att domstolen skulle återuppta sin effekt (genomförandet av beslutet, till exempel för att göra det möjligt att påbörja byggnadsarbetena eller driften av kraftverket.

2) om överklagandet inte har suspensiv verkan ska den person som lämnar in talan mot beslutet kan en ansökan till domstolen om uppskov med verkställigheten av det angripna beslutet.

I båda ovannämnda fall ska domstolen besluta om interimistiska åtgärder, med beaktande av såväl beslutets lagenlighet (snabbt, utan att det påverkar den slutliga domen) och risken att skada de intressen som berörs.

Om det finns skäl att anta att det överklagade förvaltningsbeslutet och följderna av en månadsredovisning av en administrativ rättsakt som kan orsaka betydande skador och skador, förebyggande och kompensation skulle vara avsevärt merarbete in-tecknade eller skulle kräva granskning av medel och om tillgång till information som visar att den omtvistade rättsakten är olaglig, kan domstolen, i enlighet med en motiverad begäran från en sökande, fatta beslut om förelägganden. För förelägganden, kan domstolen utfärda:

1) som, i avvaktan på domstolens dom, ersättningar för den begärda administrativa akt eller handling.

2) ett domstolsbeslut som innebär en skyldighet för den berörda institutionen att göra en särskild insats inom en angiven tidsperiod eller förbjuder en viss åtgärd.

3) ett domstolsbeslut varigenom fastighetsregistret att registrera Begränsningar av ägarens förfoganderätt med fast egendom.

Alla ovannämnda bestämmelser ska också tillämpas i miljömål.

Parterna i förfarandet får ansöka om förbuds-föreläggande i varje skede av förfarandet, även i appellationsdomstolarna och kassationsdomstolen instans, när de anser det provisoriska skyddet behövs omgående. Inga formella tidsfrister tillämpas. Utövandet av rätten att begära ett provisoriskt skydd kan i sig inte medföra några negativa konsekvenser, inklusive de som omfattas av privaträtten. Det innebär att en person inte kan hållas ansvarig för finansiella förluster som åsamkats en annan person till följd av domstolens beslut.

Domstolens beslut om förelägganden kan överklagas. Dessutom ska den part i förfarandet får begära att ersätta eller återkalla de möjligheter att ansöka om förbuds-föreläggande.

XI. Rättegångskostnader

Administrativa förfaranden inom andra institutioner är gratis.

Om personen inkommer med ett överklagande till förvaltningsdomstol, ska han eller hon ta hänsyn till statliga avgifter.

Både i administrativa och rättsliga förfaranden som den har för att täcka sina egna kostnader.

1) ersättning till en företrädare eller din juridiska rådgivare (har den berörda personen), om den administrativa institutionen (eller domstolen) anser att den person som beslutet är riktat till (fysisk person) befinner sig i en svår ekonomisk situation och att visst administrativt ärende är komplicerad, får den besluta att ersättning till en företrädare för denna person inom reglerade ramar, ska betalas från statsbudgeten.

2) betalningar till experter har ifrågasatt de på eget initiativ). Staten kommer att täcka löner utbetalas endast till experter som utsetts av domstolens beslut.

Statliga avgifter. Vid överklagande till förvaltningsdomstol i första instans, ska sökanden betala en statlig avgift på 20 lats (ca. 29 EUR). Den statliga avgiften för överklagandet i första instans bedömning är 40 lats (ca. 57 EUR). En betalning för att lämna in ett kassationsöverklagande till högsta domstolen är 50 lats (71 EUR) (räknat från mars månad 1, 2013). Depositionen betalas för begäran om förbuds-föreläggande eller kompletterande klagomål på formella beslut är 10 lats (ca. 14 EUR). Depositionen betalas för frågor i samband med nya newly-discovered fakta är 10 lats (ca. 14 EUR).

Den statliga avgiften är densamma för alla typer av administrativa ärenden. Undantag finns för de asylsökande som är gratis. Domstolen har med hänsyn till den ekonomiska situationen för en fysisk person kan sänka avgiftsbeloppet eller befria den från skyldigheten att erlägga avgiften.

Förvaltningsprocessrätt föreskriver inga andra avgifter eller betalningar.

Utgifter för rättshjälp eller expert-examinations inte regleras och beror främst på marknadssituationen, ärendets komplexitet eller de faktiska omständigheterna granskas av experter.

I den domen fann domstolen att förordna om återbetalning av statlig avgift: Om överklagande av administrativa beslut eller underlåtenhet har varit framgångsrik fullt ut eller delvis, kan domstolen ålägga svaranden (den stat eller kommun, återbetalar den statliga avgiften till fordringsägaren. Om överklagandet inte har bifallits och sökanden inte kommer att få tillbaka den statliga avgiften är betald. Samma princip gäller för beläggning av betalningar: De sökande kommer att få tillbaka depositionen betalas i hans/hennes kassationsöverklagande (eller begäran om förbudsföreläggande, klagomål eller att börja granska) varit framgångsrikt.

Domstolens beslut om ersättning omfattar inte andra typer av utgifter. Alla övriga kostnader, med undantag av statliga avgifter och betalningar för deltagarna täcks inte. Men om överklagandet av ett förvaltningsbeslut har vunnit, kan således käranden hävdar svaranden att täcka alla skador som orsakats av rättsstridiga beslut, och det kan t. ex. gälla tidigare betalningar till juridiska rådgivare eller experter.

XII. Mekanismer för ekonomiskt stöd

En fysisk person som överklagar ett förvaltningsbeslut till förvaltningsrätten kan begära:

1) för minskning av beloppet för den statliga avgift eller befrias från skyldigheten att erlägga avgiften. Förstainstansrätten kommer att beakta den personens ekonomiska situation.

2) för ersättningar till dennes företrädare. Om domstolen finner att den person som beslutet är riktat till (fysisk person) befinner sig i en svår ekonomisk situation och att visst administrativt ärende är komplicerat, får den besluta att ersättning till en företrädare för denna person inom reglerade ramar, ska betalas från statsbudgeten.

Lagen om statlig rättshjälp garanteras ekonomiskt stöd från statsbudgeten för rättshjälp både i rättsliga förfaranden och tvistlösning utanför domstol. Det är en separat rättslig stödmekanism för civil-, straff- och förvaltningsrättsliga ärenden, som administreras av rättshjälpsmyndigheten. Dock rättshjälp ges endast till sådana administrativa frågor som rör beviljande av asyl och inget statligt finansierad rättshjälp kan lämnas i miljöfrågor.

Ibland är det möjligt för enskilda att få ideell rättslig hjälp i administrativa frågor. Om de resultat eller tolkningen av de rättsliga bestämmelser som kan vara betydande, advokater ibland är redo att tillhandahålla kostnadsfri juridisk rådgivning. Sedan 2010 har fyra advokatbyråer som har samtyckt till att delta i ett Soros Foundation samt att tillhandahålla gratis juridisk rådgivning till icke-statliga organisationer via gratis juridisk rådgivning (tfn + 371 67294646). <http://www.sfl.lv/public/index.html> Övriga advokatbyråer och advokater kan kontaktas personligen.

Den rättsliga klinik funktion vid universitetet i Lettland är redo att tillhandahålla juridisk rådgivning till personer med låg inkomst. <http://www.lu.lv/eng/faculties/fl/structural-units/the-legal-aid-and-assistance-centre/> Vanligtvis juridisk rådgivning från juridikstuderande omfattar sådana filialer som sysselsättning, hyra av bostad eller underhållsbidrag för barn.

[Lettiska i Transparency Internationals delna tillhandahåller rättshjälp för medborgare i byggande och markanvändning frågor.](#) *Delna är beredd att handlägga ärendet i situationer när ärendet är av allmänt intresse, dvs. när en betydande skador orsakas eller kan orsakas eller när det gäller miljö, fungera som förebild och bidra till bättre lagstiftning eller rättspraxis.*

XIII. Aktualitet

Administrativa institutioner måste lämna sitt beslut inom en månad från den dag då personen har ingett sin ansökan eller klagomålet. I brådskande fall kan den berörda personen begära att institutionen behöver för att fatta beslutet omedelbart.

På grund av en rad objektiva skäl, får förlänga tidsfristen för en tid av högst fyra månader. Om det föreligger objektiva svårigheter med att klargöra de faktiska omständigheterna får tidsfristerna förlängas med upp till ett år, med ett förhandstillstånd från en överordnad myndighet. En institutions beslut att förlänga denna tidsfrist kan överklagas till en högre administrativ tjänst eller, följaktligen, till domstolen.

Om det finns en försening i genomförandet av de beslut det inte finns omedelbara möjliga sanktioner mot institutionen. Den berörde får då rätt att inge sitt överklagande i det nationella ärendet omedelbart till förvaltningsrätten och, utöver den viktigaste frågan, vill att domstolen ska uttala sig om rättvis ersättning för förmögenhetsskada eller ideell skada som orsakats av förseningen.

Om den person som beslutar att överklaga förvaltningsbeslut till Tribunal administratif överklagandet ska lämnas in inom en månad från utfärdandet av det administrativa beslutet, eller inom ett år i fall då svar inte har lämnats eller om förfarandet för överklagande inte har klargjorts i de skriftliga beslut. Den person som beslutet riktar sig inte och har inte deltagit i det administrativa förfarandet (t. ex. en icke-statlig miljöorganisation) bör lämna in sitt överklagande till domstolen inom en månad från den dag då den person som blivit informerad om den, men senast inom en period på ett år från och med den dag då beslutet träder i kraft. Parterna i domstolsförfarandet kommer att informeras om följande obligatoriska processuella regler och tidsfrister under domstolsförfarandet. Tidsfristen för att överklaga förstainstansrättens dom och för att lämna in ett kassationsöverklagande till högsta domstolen är en

månad. Flera viktiga processuella beslut, till exempel ett domstolsbeslut om att inte godta ansökan kan överklagas till högre instans, och detta bör göras inom 14 dagar.

Domstolen måste följa tidsfrister när:

1 beslut om godkännande av ansökan till domstolen (7 dagar. Tidsfristen får förlängas till en månad).

2) att besluta om förelägganden (inom en rimlig tidsfrist med hänsyn till hur brådskande ärendet är, men som inte får vara längre än en månad).

3) att domen efter domstolsförhandlingarna (21 dag för domstolen i första instans som appellationsdomstolen, och 30 dagar för högsta domstolen. Den senare kan förlängas med ytterligare två månader).

I övrigt gick domstolen inte är bunden av exakta tidsfrister och är inte skyldig att prövning inom en viss tid. Men naturligtvis är den skyldig att utreda ärenden och slutgiltigt beslut så fort som möjligt i följd.

Dessa regler är också tillämpliga på alla typer av mål, inbegripet på miljöområdet.

Den typiska löptiden för miljödomstol är omkring 1 år, 1,5 år för den regionala domstolen och omkring 9 månader för högsta domstolen.

Allvarliga förseningar i genomförandet av beslut och domar eller förseningar av andra tidsfrister som fastställs i lag får utgöra grund för disciplinära åtgärder mot domare.

XIV. Övriga frågor

Endast lagakraftvunna avgöranden av vissa förvaltningsbeslut (förvaltningsrättsliga rättsakter, underlåtenhet) är vanligtvis tydligt får överklagas till förvaltningsdomstol. Därför i allmänhet överklaganden till domstolen sådana beslut som bygglov, att besluten av de föreslagna aktiviteterna, tillstånd för förorenande verksamheter eller vattenanvändning, med en möjlighet att se över tidigare beslut i procedurfrågor. Överklagande MKB-behovsbedömningen beslut är en vanlig metod för domstolarna. Det är inte möjligt att enbart begära skadestånd utan föregående invändning mot beslutet eller underlåtenhet orsakar skador på miljön.

Allmänheten kan få tillgång till lättbegriplig information om miljöfrågor, inbegripet olika områden i myndigheternas verksamhet samt tillgång till rättslig prövning på följande webbadress: [Ministeriet för miljöskydd och regional utveckling, där man kan hitta en broschyr om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor.](http://www.varam.gov.lv/lav/darbibas_veidi/vides_informacija_un_sabiedribas_lidzdaliba/files/text/Darb_jomas/PieejasTiesuVarai_RECbroshura2008_LV.pdf) http://www.varam.gov.lv/lav/darbibas_veidi/vides_informacija_un_sabiedribas_lidzdaliba/files/text/Darb_jomas/PieejasTiesuVarai_RECbroshura2008_LV.pdf

Internetportalen för rättsväsendet innehåller information om administrativa förfaranden och mallar för rättegångshandlingar. <http://www.tiesas.lv/>

Det finns inga särskilda bestämmelser om alternativ tvistlösning utanför domstol (alternativ tvistlösning). Ett utkast till lagstiftning läggs fram för regeringen. Men de som deltagit i förvaltnings- eller domstolsförfaranden i miljöfrågor, är fri att överlägga och att ingå ett administrativt avtal om den omtvistade och således att avgöra tvisten vid domstol.

XV. Utländska medborgare

Enligt lagen om domstolsorganisation alla människor är lika inför lagen och domstolen. Fall prövas oberoende av bl.a. ursprung, nationalitet, språk eller en persons bosättningsort.

Domstolarnas språk är lettiska. Deltagare i officiella språk inte kan delta i förfarandena med hjälp av en tolk. Domstolen ska tillhandahålla tolk, som utbetalas av staten till fysiska personer eller deras företrädare i syfte att bekanta sig med handlingarna i målet och delta i utfrågningarna. Domstolen efter eget gottfinnande kan tillhandahålla en tolk för en juridisk person.

XVI. Gränsöverskridande ärenden

Förfarandereglerna är desamma för alla fall. Den lettiska lagstiftningen inte begränsar rätten att enligt den direkta eller indirekta följder för enskilda personer som ansöker till förvaltningsrätten. Varje person, inklusive icke-statliga organisationer, kan ansöka hos Förvaltningsrätten om hon/han kan visa en rimlig motivering att det administrativa beslut eller underlåtenhet som strider mot de lagar som skyddar miljön och naturen eller kan leda till skada eller hot om skada på miljön. Under domstolsförfarandet, kan parterna begära samma förfarandemässiga lösningar, inklusive förbudsförelägganden och interimistiska åtgärder.

Finansiellt stöd för rättsligt stöd kan endast ges till fysiska personer (mottagare av beslutet) i en svår finansiell situation och endast om den aktuella frågan är komplicerad. Därför bör möjligheten för offentliga eller icke-statliga organisationer att få stöd från statsbudgeten är utesluten.

Att få ideell rättslig hjälp är deltagare på eget initiativ förhandla med advokater eller advokatbyråer.

Det finns inga rättsliga bestämmelser eller rättspraxis om val av domstol i Lettland eller något annat land i samband med gränsöverskridande verkan av beslut i miljöfrågor. Lettiska domstolar ges behörighet att pröva beslut av Lettlands administrativa institutioner.

Länkar

- [Latvijas Republikas Satversme – Lettlands författning](#) med koppling till engelska utgåvan
- [Vides aizsardzības likums \(miljöskydd\)](#) med koppling till engelska utgåvan
- [Par ietekmes UZ Vidi novērtējumu \(lagen om miljökonsekvensbedömning\)](#) med koppling till engelska utgåvan
- [Par piesārņojumu \(lag om förorening\)](#) med koppling till den engelska versionen
- [Atkritumu apsaimniekošanas likums \(lag om avfallshantering\)](#) med ytterligare koppling till engelska utgåvan
- [Administratīvā procesa likums \(förvaltningsprocesslag\)](#) med koppling till engelska utgåvan
- [Informācijas atklātības likums \(lag om informationsfrihet\)](#) med koppling till den engelska versionen
- [Prokuratūras likums \(Office of the Prosecutor las\)](#) med koppling till engelska utgåvan
- [Tiesībsarga likums \(lag om ombudsman\)](#) med koppling till engelska utgåvan
- [Par tiesu varu \(lagen om dömande makt\)](#) med koppling till engelska utgåvan
- [Teritorijas Attīstības plānošanas likums \(lag om fysisk planering\)](#) territoriell utveckling med anknytning till engelska version
- [Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss \(lagen om administrativa överträdelse i Lettland\)](#)
- [Register över experter](#) karaktär
- [Register över advokater](#)
- [För det lettiska delna rättshjälp projekt](#)
- [Soros-stiftelsen i Lettland, information om kostnadsfri \(pro-bono\) rättslig rådgivning](#) <http://www.sfl.lv/public/30263.html>
- [Skydd av samhället i Jurmala](#)
- [Lettiska ornitologiska sällskapet](#)
- [Ombudsmannen](#)
- [Åklagarmyndighet](#)
- [Domstolarna, bland annat information om förfaranden och dokumentmallar](#)
- [Högsta domstolens rättspraxis, utgör en databas, bl.a. på miljöområdet](#)
- [Information om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor](#)

Det här är en maskinöversättning. Ägaren av sidan tar inget som helst ansvar för kvaliteten på den maskinöversatta texten.

Senaste uppdatering: 14/09/2016